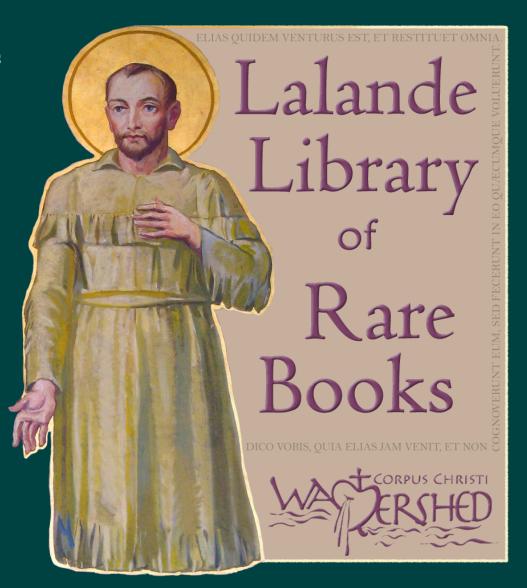
Saint Jean de Lalande, pray for us!

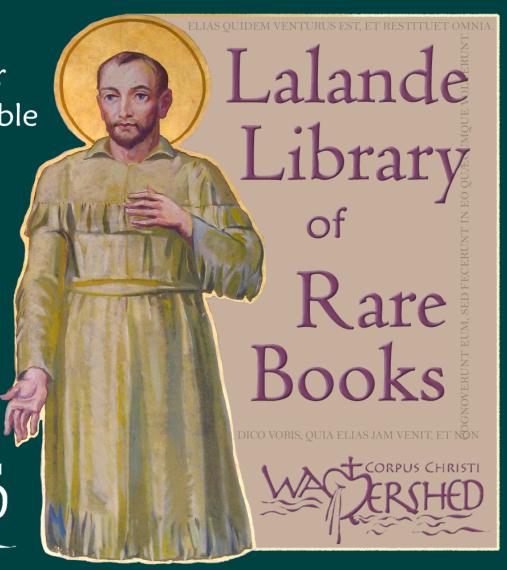
http://lalandelibrary.org

If you appreciate this book, please consider making a tax-deductible donation to Corpus Christi Watershed, a 501(c)3 Catholic Artist Institute.

For more information, please visit:

http://ccwatershed.org

::1908::

Pustet GRADUALE

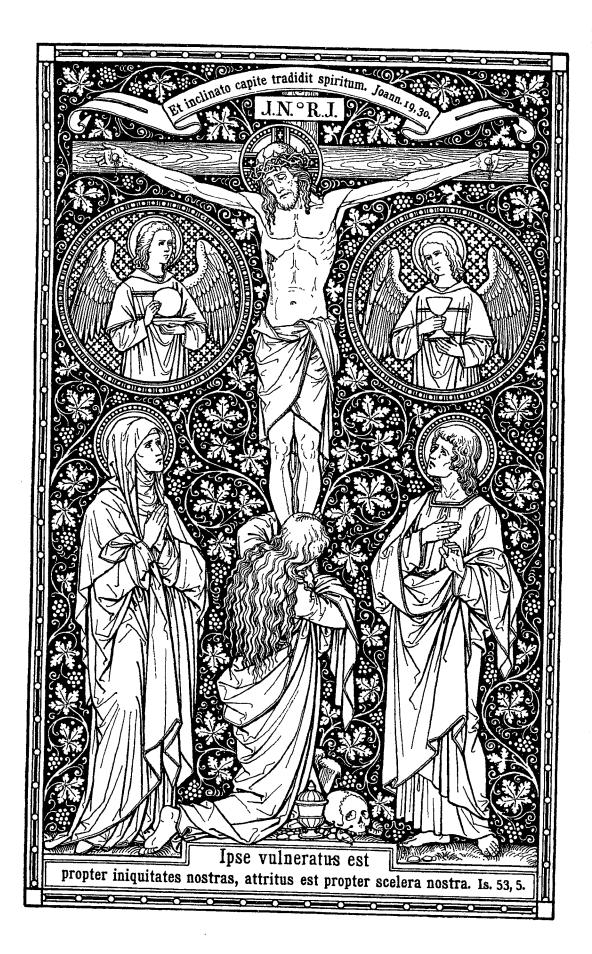
Incomplete COPY

Pinj PR. X

GRADUALE ROMANUM.

St. Patrick's Recay,

PR(

g an fa-

me

ir-rí -

qui te

Dómi-r

Li

GRADUALE

SACROSANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ

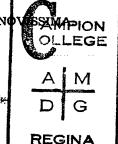
DE TEMPORE ET DE SANCTIS

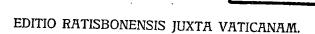
SS. D. N. PII X. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU

RESTITUTUM ET EDITUM.

CUI ADDITA SUNT FESTA NO

RATISBONÆ, ROMÆ, NEO EBORAGI ET CINCINNATI.

SUMPTIBUS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET, s. sedis apost. et s. rit. congr. typogr.

MDCCCCVIII.

Juxta tenorem authenticorum Decretorum, jus proprietatis sibi vindicat Typographia Vaticana. Privilegium typis evulgandi cantum, qui in hoc Graduali typico continetur, ad eos tantum editores seu typographos pertinet, quibus id a Sede Apostolica conceditur; hoc tamen privilegio ipsis nullo pacto jus proprietatis confertur in hunc cantum.

Romæ, die 12. Martii 1908.

Conformément aux Décrets authentiques, la Typographie Vaticane se réserve tous droits de propriété. Le privilège de reproduire le chant contenu dans ce Graduel typique n'appartient qu'aux seuls éditeurs ou imprimeurs auxquels le Saint-Siège Apostolique le concède; ce privilège ne leur confère toutefois aucun droit de propriété sur ce chant.

Rome, le 12 Mars 1908.

A norma dei Decreti autentici, alla Tipografia Vaticana sono riservati tutti i diritti di proprietà. Il privilegio di riprodurre il canto contenuto nel presente volume del Graduale tipico, non appartiene che ai soli editori o tipografi ai quali la Santa Sede Apostolica lo concede; un tal privilegio però non conferisce ad essi alcun diritto di proprietà su questo canto.

Roma, 12 Marzo 1908.

DECRETUM.

ANC Vaticanam Gradualis Sacrosanctae Ecclesiae Romanae Editionem, Sacra Rituum Congregatio, attentis atque confirmatis Decretis suis, datis diebus xi et xiv Augusti anni 1905, uti authenticam ac typicam declarat et decernit; quippe quae pro Missis de Tempore et de Sanctis, necnon et pro Missarum Ordinario, Cantum Gregorianum exhibet, prout is fuit a Sanctissimo Domino nostro Pio Papa X feliciter restitutus, ipsiusque jussu et auctoritate diligenter ac rite revisus et recognitus. Ea quidem fuit totius operis norma, quam varia plane instituerant et injunxerant documenta Pontificia, et perspicue rursus ac plenius exponit et inculcat Commentarium De ratione editionis Vaticanae Cantus Romani, quod Graduali praemittitur.

Haec autem Editio, ut in usum apud omnes ecclesias hic et nunc deveniat ita sancitum est, ut caeterae quaelibet Cantus Romani Editiones, ad tempus tantummodo juxta Decreta praedicta toleratae, nullo jam in futurum jure gaudeant, quo typicae substitui possint.

Quo vero forma cantus aptius posset restitui, restitutae sunt etiam nonnullae hic illic quoad verba lectiones, quamvis ab hodierno textu Missalis alienae. Quarum restitutio, quum ab ipso Summo Pontifice, in audientia die xiv Martii anni 1906 Emo Cardinali Pro-Praefecto hujus Sacrae Congregationis in-

dulta, expresse fuerit approbata atque praescripta, in futuris Gradualis Editionibus omnino erit observanda.

Juxta tenorem quoque utriusque Decreti suprascripti, ad eos tantum editores seu typographos, quibus id a Sede Apostolica conceditur, pertinet privilegium evulgandi eumdem Cantum, qui, quum sit vetus Ecclesiae Romanae patrimonium, ejusdem prorsus exstat proprietas. Cautum est insuper, ne quid quovis praetextu editores praesumant addere, demere aut mutare, quod ipsius Cantus integritati atque uniformitati discrimen inferat. Qualiscumque igitur Editio Cantus Gregoriani ad usum liturgicum destinata, ut sit legitima, et ab Ordinario queat permitti, debet esse typicae huic omnino conformis, quoad ea praesertim, quibus sive in praefatis Decretis, sive in alio diei xiv Februarii anni 1906 specialiter provisum est.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die vii Augusti 1907.

SERAPHINUS Cardinalis CRETONI

SACRORUM RITUUM CONGREGATIONIS, Præfectus.

L. + S.

† DIOMEDES PANICI, Archiepiscopus Laodicen. Sacrorum Rituum Congregationis, Secretarius.

ANTONIUS

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

EPISCOPUS RATISBONENSIS

COMES ROMANUS

SS. D. N. PII X. SOLIO PONTIFICIO ASSISTENS etc. etc.

OMNIBUS HAS LITTERAS VISURIS SALUTEM ET BENEDICTIONEM A DOMINO.

um a Sacra Rituum Congregatione in Decretis suis, datis diebus XI et XIV Augusti anni 1905, sancitum sit, ut novum **Graduale Sacrosanctae Roma-**

nae Ecclesiae de Tempore et de Sanctis SS. D. N. Pii X. Pontificis Maximi jussu restitutum a typographis nonnisi ex speciali Sacrae Sedis venia et posita perfecta concordia cum typica Romana editione in lucem edatur, Nos dilecto Filio Friderico Pustet Bibliopolae Ratisbonensi et S. Sedis Apostolicae necnon S. Rituum Congregationis Typographo licentiam dedimus hoc Graduale imprimendi et hanc

editionem typis excusam, postquam testimonio virorum peritorum de absoluta concordia cum editione Vaticana informati fuimus, libentissime adprobamus evulgandique licentiam impertimur.

In quorum fidem has Nostras litteras subsignavimus sigilloque Nostro muniri fecimus.

RATISBONÆ, die 16. Augusti 1908.

(L. S.) Moistopus Ratisbonensis.

Georgius Baldauf, Secretarius.

DE RATIONE

EDITIONIS VATICANÆ CANTUS ROMANI.

ANCTA Mater Ecclesia, cui divinitus commissum est animos fidelium ad sanctitatem omnem instituere, sacrae Liturgiae adiumentis in eiusmodi praeclarissimum finem semper ac feliciter est usa. In quo (ne varietas dissociaret animos, utque e contra unitas vigeret incolumis, quae mystico Christi corpori vigorem simul et decorem confert) traditiones maiorum assiduis curis servare studuit; easque, si quando saeculorum lapsu obliteratae fuissent, perquirere diligenter fortiterque instaurare perpetuo conata est.

Iam inter ea, quae Liturgiam sacram maxime spectant ac veluti pervadunt splendoremque illi addunt atque efficacitatem, cantus sacer in primis adnumerandus est. Communi quippe experimento novimus illum et divino cultui amplitudinem quamdam tribuere, animosque miris modis ad coelestia pertrahere. Quamobrem Ecclesia eiusdem cantus usum nullo tempore commendare destitit, assiduaque diligentia prosequuta est, ne a primaeva dignitate deficeret.

Quem ut quidem finem assequatur, necesse est cantum in Liturgia adhibendum iis instrui dotibus, quibus unice sacer est et animorum utilitati accommodatus. Oportet nimirum religiosa gravitate in primis pollere; tum vero aptum esse christiani animi sensa suaviter ac pro veritate referre; catholicum praeterea esse, ut scilicet quarumcumque gentium, regionum, aetatum necessitati respondeat; demum simplicitatem cum artis perfectione coniungere.

Has porro dotes nullibi reperiri melius probatum est quam in Cantu gregoriano, qui Ecclesiae Romanae proprius cantus

est, quem unice a patribus hereditate accepit, cautissime in suis codicibus decursu aetatum custodivit, fidelibus uti suum commendat, cuiusque usum in quibusdam liturgiae partibus absolute praescribit (Motu proprio xxII Nov. 1903, n. 3).

Utique, saeculorum lapsu, puritas gregoriani cantus detrimenti haud parum cepit. Idque exinde praesertim accidit, quod quae eiusdem cantus propriae sunt normae, patrum traditione acceptae, vel negligenter praeteritae vel oblivioni penitus mandatae sunt. Ex eo autem spiritus, quem vocamus, liturgicus itemque precandi spiritus retro ferri nimium visi sunt; simul vero concentuum sacrorum species ac veluti sapor, si non extincta penitus, at certe sunt depravata.

Ast, quod faustum felixque sit, Pius X Pontifex Maximus, Decessorum suorum studia in hac re aemulatus, damna haec gregoriano cantui cavere ulterius decrevit ac porro instituit. Quamobrem, Motu proprio die XXII Novembris anni MCMIII dato, principia (quod reformationis initium esse debebat) quibus cantus ecclesiasticus innititur ac regitur, presse nitideque indicavit; praecipuas simul Ecclesiae praescriptiones collegit, contra abusus diversos, qui decursu temporum in ipsum cantum irrepserunt. Accessit porro Decretum Congregationis sacrorum Rituum, die viii Ianuarii MCMIV editum, quo cantus gregoriani instaurationi distinctius consulebatur.

Supererat tamen, ut Ecclesia Romana, ceteraeque, quae illius ritum sequuntur, Ecclesiae codicibus instruerentur genuinas gregoriani cantus melodias exhibentibus. Cui necessitati prospexit provide ipse Summus Pontifex Pius X. Motu namque proprio die xxv Aprilis mcmv promulgato edixit: Gregorianas cantilenas in suam integritatem ac germanitatem restituendas, secundum antiquiorum codicum fidem; ita quidem ut legitimae traditionis decurrentium saeculorum haberetur ratio neque hodiernae liturgiae recepti usus praeterirentur.

Hisce veluti legibus ac normis usi, qui, Pontificis eiusdem nutu, hanc spartam adornandam susceperunt, recognoscendis codicibus appulerunt manum. Quod igitur initio occurrebat, antiquorum chirographa perquirenda sedulo ac volutanda susceperunt. Sapienti id plane consilio; huiusmodi enim codices, non solum vetustate ipsi sua se commendant, qua ab cantus gregoriani exordiis exigue dissociantur, sed praecipue quod iis aetatibus conscripti sunt, quum cantus ipse maxime floreret.

Etenim, etsi cantilenae alicuius remotior origo ac diuturnus usus apud maiores ipsam efficerent dignam, quae in editionem novam curandam reciperetur; quod tamen ius confert ut recipiatur, sapor est religiosae artis ac vis liturgicae precationis rite exprimendi.

In chirographis igitur versandis hoc primum prae oculis est habitum: non videlicet ut quidquid foret antiquius, id statim sola antiquitatis ratione admitteretur. Sed quoniam ecclesiastici cantus instauratio, non unice palaeographicis rationibus inniti debebat, verum etiam ex historia, ex arte musica et gregoriana, atque adeo experientia sacraeque liturgiae legibus erat iuvanda; haec omnia attendenda simul fuerunt; ne opus, antiquitatis scientia forte confectum, congruentia partium destitueretur, ac traditioni catholicae iniustum haberetur, pluribus nempe saeculis iure defraudatis nonnihil boni aut etiam melioris in Ecclesiae patrimonium conferendi. Gregorianam namque quam dicimus traditionem intra aliquod annorum spatium coarctare nequaquam licet, sed omnia complectitur saecula, quae, maiori minorive studio ac profectu, artem gregoriani cantus omnia excoluerunt. Ecclesia, inquit Summus Pontifex in memorato Motu proprio, artium progressum indesinenter coluit eumque fovit, ad religionis usum omnia admittens, quae bona et pulchra saeculorum decursu homo invenit, salvis liturgicis legibus.

His ergo sapientibus normis, a SS. D. N. Pio PP. X traditis, praesens editionis opus perfectum est.

Equidem doctis quibusque viris libertatem relinquit Ecclesia determinandi cuiuslibet gregorianae melodiae aetatem ac sortem, deque earum artificio diiudicandi. Unum hoc sibi reservat, Episcopis nempe et fidelibus sacri cantus textum exhibere ac praescribere, qui, ad traditionis documenta diligenter restitutus, conferat ad congruum divini cultus splendorem, nec non ad animorum aedificationem.

Iam satis ostensum est supra, quomodo fuerit firmissime fundatum opus provide arreptum reddendi veteres Ecclesiae concentus legitimae suae integritati. Sed ut consulatur eorum commodis, qui libris choralibus usuri sunt iuxta praemissa editis, operae pretium est nonnulla hic addere de propriis cantus gregoriani notulis et figuris, simul ac de modo easdem recte interpretandi.

DE NOTULARUM CANTUS FIGURIS ET USU.

Ad rite cantandi rationem multum praestat ille notulas cantus figurandi ac praecipue coniungendi modus, qui a maioribus institutus et per totum medium aevum constanter et ubique servatus, hodiernis adhuc editoribus veluti norma commendatur.

Sequenti autem schemate oculis subiiciuntur notularum seu, ut aiunt, neumarum praecipuae figurae, simul cum earum nominibus:

R	٩	77	•
Punctum	Virga	Bivirga	Punctum inclinatum
3	ŗ •	ě	P
Podatus vel Pes	Clivis vei Flexa	Epiphonus	Cephalicus
f j	.1.1	10.	la 1·
Scandicus	Salicus	Climacus	Ancus
Torculus	Porrectus	Torculus resupinus	Porrectus flexus
Pes subpunctis	Scandicus subpunctis	Scandicus flexus	Climacus resupinus
自然 医角质	å *	<u>ta</u>	.
Strophicus	Pes strophicus	Clivis strophica vel cum Orisco	Torculus strophicus vel cum Orisco
Pressus	Alii Pressi vel n	eumæ appositæ	Trigon
Quilisma Neumæ longio			ompositæ

Ne quis forte in interpretandis hisce figuris erret aut haesitet, nonnulla primum sunt advertenda:

1.º Binae notulae, ex quibus constat *podatus* sic intelligantur, ut inferior semper proferatur ante illam, quae ipsi directo superstat.

2.º Linea crassa *porrecti* in obliquum ducta pro duabus tantum ponitur notulis, ita quidem graphice copulatis, ut pro una habeatur pars summa huius lineae, et ima pro altera.

3.º Seminota, qua cephalicus et epiphonus desinunt, haud reperitur nisi in fine unius syllabae, quando simul, altera continuo succedente, occurrunt aut gemellae more diphthongi iunctim efferendae vocales, v. g. Autem, Eius, alleluia; aut plures contiguae consonantes, v. g. omnis sanctus. Nam, ipsa cogente syllabarum natura, vox de una ad alteram limpide transiens tunc «liquescit»; ita ut in ore compressa «non finiri videatur», et quasi dimidium suae, non morae, sed potestatis amittat. (Cf. Guid., Microl., c. xv.)

Quando vero natura syllabarum exigit ut sonus non liquescat, sed « plenius proferatur », epiphonus locum cedit podato, et cephalicus clivi.

Aliquando duae notae, quae alteram superiorem seu virgam subsequuntur ad modum climaci, liquescunt vel saltem ultima earum; tunc ambae in minori charactere pinguntur , aut in cephalicum virgae suppositum mutantur. Huiusmodi neuma climaco affinis vocatur ancus.

- 4.º Quando plures simplices notae, ut in strophico, aut in presso et huic consimilibus, sunt appositae, scilicet in eodem gradu ita dispositae, ut modico tantum inter se spatio distent, super his « vario tenore » immorandum est, habita quidem maioris vel minoris earümdem numeri ratione. In eo tamen inter se discrepant strophicus et pressus, quod hic fortiori vel etiam, saltem ad libitum, « tremula voce » producendus; ille vero leniori, nisi validiorem ictum acutus requirat syllabae occurrentis accentus.
- 5.º Alia exsistit nota tremulae vocis, id est *quilisma*; quae etiam supervenit in cantu tamquam «flos melodicus», et dicitur *nota vo*-

lubilis et gradata. Qui has exprimere voces tremulas ac volubiles non didicit, vel in his exercitatus non solus cantat, simpliciter ictu quasi mordaciori feriat notam, quae quilisma praecedit, ut subtilior fiat sonus ipsius quilismatis, potius quam velocior.

6.º Cauda, qua pars summa climaci, clivis et porrecti insignitur, est de « proprietate » ipsius eorum figurae, quam maiores usu tradiderunt. Huiusmodi notula vehementiori saepius gaudet impulsu; non tamen quia caudata, sed quia ulli cum non sit ligata praecedenti, directo vocis ictu percutitur. Lineola quandoque de una notula ad alteram ducta, ad utramque ligandam simpliciter ponitur.

7.º Neque per se ad temporis rationem pertinent puncta inclinata, quae in aliquibus neumis superiorem subsequuntur notam, ¶. Huic illa subdita fore ex suapte forma et ipso ordine obliquo demonstrantur; ac proinde connexis inter se vocibus sunt exprimenda.

Singulae autem neumae, qualicumque modo suae partes coalescant in scribendo, unum etiam in cantando corpus efficiunt; ita prorsus ut notulae, quae primam excipiunt, ex ipsa nasci videantur, cunctis quidem communi impetu deductis et effusis.

Eadem vero causa, cur notulae cuiusque neumae in scripto et in cantu coniunguntur in unum, exigit, ut ipsae neumae et visu et auditu distinguantur ab invicem: quod utique fit diverso modo pro diversis adiunctis.

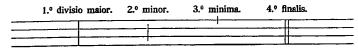
- 1.º Quando plures neumae pluribus respondent syllabis, his articulate discretis, discernuntur et illae. Tunc neuma quaeque a syllaba, cui addicitur, indolem et potestatem ita mutuatur, ut maiore impulsu efferatur neuma, si ipsa syllaba proprio sit fortior accentu: minore vero, si obscuriorem sonum natura syllabae requirat.
- 2.º Quando ad eamdem syllabam plurimae aptantur neumae, harum series in varias ita dividitur partes, ut aliae inter se vel omnino vel fere cohaerentes contigue decurrant (*Vide infra* A); aliae vero aut latiori spatio (B), aut lineola divisionis (C) separatae, per aliquam moram ultimae vocis in suo cursu tantisper suspendantur, cum facultate, si opus sit, spiritum raptim reficiendi. V. g.

Notandum est locum dari ampliori quidem morae, nulli vero respirationi, ubi occurrit notula caudata (D), quam excipit aliqua neuma sibi subiecta.

Iuxta regulam « auream », in fine cuiuslibet neumae, quam immediate sequitur nova syllaba iam inchoatae dictionis, quantumvis interveniat spatium, nulla potest fieri pausa; nec prorsus mora ultimae vocis, nec a fortiori silentium, quod incongrue scinderet dictionem.

In omni cantu observandae sunt divisiones varii momenti, quas intellectus tam verborum quam modulorum exigit aut permittit. Ad hoc cantoribus auxilio sunt diversa quasi interpunctionis signa, in libris choralibus iam usitata pro diversa divisionum seu pausarum qualitate aut mensura; scilicet:

- 1.º Divisio seu pausa maior, vel distinctionis, fit in ultimis vocibus cursum moderate tardando, et spiritum plene reficiendo.
- 2.º Pausa minor, id est subdistinctionis, dat locum paulisper immorandi, ac simul breviter respirandi copiam.
- 3.º Pausa minima in morula vocis constat, sinitque, si opus sit, aerem haustu brevissimo renovare. Si frequentius cantor desideret pulmonibus indulgere, tunc spiritum quasi subripiendo colligat, ubi rimulae habentur in oratione vel in cantu, ne scindantur unquam verba aut neumae.
- 4.º Duplex linea claudit vel cantum ipsum, vel eius partem principalem.

Aliud quoque munus linea sic geminata communiter in libris choralibus implet; notat enim praeterea locum, ubi post inceptum cantum chorus ipsum prosequitur, aut ubi vices cantandi mutantur. Sed quia signum huiusmodi in medias partes cantilenae interiectum eiusdem saepius commissurae nocet, opportunius visum est ipsius loco in eumdem finem adhibere asteriscum*, ut apparet in superiori exemplo: Kyrie eleison.

Ibi autem et in similibus locis asteriscus simplex * apponitur, ubi is qui cantabat chorus silere debet, ut alter solus succinat: duplex vero **, ubi chorus uterque postea concinit, quatenus, ut decet, cantus coniunctis tunc omnium vocibus concludatur.

Sciendum est quod b molle, quando ponitur, solum valet usque dum occurrerit p quadratum, aut lineola divisionis, aut dictio nova.

His bene perspectis, oportet etiam eos, qui divinae laudi dant operam, cunctis esse instructos regulis cantus, easque diligenter observent; ita tamen ut semper voci mens concordet.

Primo igitur curandum est ut verba quae cantantur plane perfecteque intelligantur (Benedictus XIV). Cantus enim oportet ut litterae sensum non evacuet, sed fecundet (S. Bernardus, Ep. 312).

In omni textu lectionis, psalmodiae vel cantus, accentus sive concentus verborum, in quantum suppetit facultas, non negligatur; quia exinde permaxime redolet intellectus (Instituta Patrum).

Maxima quoque adhibenda est cura, ne inaequalitas cantionis cantica sacra vitiet. Non per momenta neuma quaelibet aut sonus indecenter protendatur aut contrahatur. Una qualitate cantemus, simul pausemus, semper auscultando. Si morose cantamus, longior pausa fiat. Ut in choro, quod maxime necesse est, voces omnes in unum exeant, enitatur humiliter unusquisque suam vocem inter sonum chori concinentis includere. Omnem vocum falsitatem, iactantiam seu novitatem detestemur, et quaecumque modos theatrales redolent. Neque imitemur eos qui levitate nimia praecipitant cantum, aut gravitate inepta syllabas fantur. Omnem vero cantum si morose ac propere psallimus, semper cum facultate vocum et rotunde suavi melodia peragamus (Hucbald. Nicetas, *Instituta Patrum*).

Haec de gremio sanctorum Patrum collegimus; quorum quidam hunc modum cantandi ab Angelis didicerunt; alii Spiritu Sancto rimante in cordibus eorum, per contemplationem perceperunt. Quam formam, si diligenti studio imitari conamur, nos quoque subtilem percipiemus dulcedinem intellectus, canentes Deo in cordibus nostris, spiritu et mente (Inst. Patrum).

Quibus autem in Ecclesia Dei cantandi munus incumbit, eos etiam oportet esse bene instructos de ritibus officii sui. Quapropter infra sequuntur regulae praecipuae, ex iis quae referuntur ad Graduale.

A TRANSLATION

OF THE

RULES TO BE OBSERVED IN THE SINGING OF MASS.

I. When the Priest approaches the altar the chanters shall begin the antiphon of the Introit. On ferials and feast days of simple rite this antiphon shall be intoned down to the asterisk by only one chanter; but on feasts of higher rank and on Sundays it shall be intoned by two chanters while on solemn feast days it shall be intoned by four, if they can be had. As soon as it shall have been intoned, the antiphon shall be sung by the entire choir down to the Psalm. The chanters shall sing the first part of the verse of the Psalm down to the asterisk and the "Gloria Patri" but the entire choir shall finish the verse. Then the whole Introit down to the Psalm shall be repeated by the entire choir.

II. Having finished the antiphon the choir shall sing alternately with the chanters or with another choir the "Kyrie eleison" three times, the "Christe eleison" three times, and the "Kyrie eleison" again three times. This last "Kyrie eleison" however is divided by a simple or a double asterisk into two or even three parts. If there are only two parts and consequently only one asterisk, the first part shall be sung by the chanters or by the first choir and the other shall be chanted by all the others. If three parts occur and consequently a simple asterisk dividing the first and a double asterisk the other part, then the first part shall be sung by the chanters or the first choir and the second shall be sung by the other choir, repeating the melody of the first part, and then the third part shall be chanted by all together. Sometimes even five parts are to be found, divided by asterisks, as explained above; and in the singing of them the same rule shall be followed as explained for three parts.

Ill. The Priest only shall intone in a clear voice the "Gloria in excelsis Deo" and then the choir, divided into two parts, shall take up the "et in terra pax hominibus etc." and shall sing it alternately; or the entire choir shall sing it alternately with the chanters. Then shall follow the response of the choir to the "Dominus vobiscum."

IV. The Epistle or Lesson having been chanted, the Responsory, called Gradual, shall be intoned by one or two singers down to the asterisk and then all, or the chanters selected for the purpose, shall continue it with proper attention. Two shall sing the verse of the Gradual and the whole choir shall continue it from the asterisk to the end; or according to the rite of the responsory, when it seems more opportune, after the verse shall have been sung by the chanters alone or by one chanter, all shall repeat the first part of the responsory down to the verse.

If two "alleluias" with their versicle are to be sung, the first "alleluia" shall be rendered by one or two down to the asterisk; then the choir shall repeat the "alleluia" and shall add the "neuma" or "jubilum," prolonging the syllable "a." The chanters shall sing the versicle, which, as above, shall be finished by the whole choir from the asterisk. The versicle having been finished, the chanter or chanters shall repeat the "alleluia" and the choir shall add the "neuma" alone.

After Septuagesima the "alleluia" and versicle shall be omitted and the "Tract" shall be sung, whose versicles shall be rendered alternately by two parts of the choir or by the chanters and the whole choir.

In the Paschal Season the "Gradual" is omitted and in its place two "alleluias" with versicle, as explained above, shall be sung. Immediately there shall follow one "alleluia" which shall be rendered by one or two down to the "neuma" and, without repetition, shall be finished by the whole choir. The versicle and one "alleluia" at the end shall be sung in the manner above prescribed.

The "Sequences" shall be sung alternately either by the chanters with the choir or by two parts of the choir.

V. The Gospel having been finished, the priest shall intone the "Credo in unum Deum" (if it is to be said) and the choir shall continue the "Patrem omnipotentem" and the rest, either jointly or alternately, according to the custom of the place.

VI. The Offertory shall be intoned by one, two or four chanters, as is done at the Introit, and shall be finished by the whole choir.

VII. At the end of the Preface the choir shall continue the "Sanctus," etc., but during the elevation it shall be silent and shall adore with the rest.

VIII. After the responsory at the "Pax Domini" the "Agnus Dei" shall be sung three times, either by the entire choir after its intonation by one or two or four chanters each time or alternately, in such manner however that at the end all shall sing the "Dona nobis pacem" or in Masses for the Dead the "Sempiternam" only.

IX. After the consuming of the Blessed Sacrament the choir shall sing the antiphon which is called the "Communio" after it has been intoned by one, two or four chanters, as at the Introit.

The Priest or the Deacon shall chant the "Ite missa est" or the "Benedicamus Domino" and the choir shall answer "Deo Gratias" in the same tone. At the "Requiescant in pace" of Requiem Masses the choir shall answer "Amen."

DE RITIBUS SERVANDIS IN CANTU MISSÆ.

I. Accedente Sacerdote ad altare, incipiunt Cantores Antiphonam ad Introitum. Quae in feriis et festis simplicibus intonatur ab uno cantore, usque ad signum appositum*; in aliis festis et in Dominicis a duobus; sed in solemnitatibus a quatuor, ubi Cantores suppetunt. Chorus prosequitur usque ad Psalmum. Primam partem versus Psalmi, usque ad asteriscum, et v. Gloria Patri ipsi Cantores proferunt, versum absolvente universo Choro. Postea repetitur, item ab omnibus, Introitus usque ad Psalmum.

II. Chorus, finita Antiphona, ter Kyrie eleison, ter Christe eleison, et iterum ter Kyrie eleison, alternatim cum Cantoribus aut altero Choro persolvit. Ultimum autem Kyrie eleison dividitur in duas vel etiam in tres partes ab asterisco simplici aut duplici distinctas. Si duae tantum sunt partes, ac proinde unus asteriscus, prima pars ab ipsis Cantoribus aut a primo Choro cantatur; altera vero ab omnibus. Si tres occurrunt partes et ideo asteriscus simplex ad primam divisionem et duplex ad alteram, tunc prima pars ad eosdem pertinet quos supra; secunda vero, quae primae partis melodiam repetit, cantatur ab altero Choro; tertia demum conjunctis omnium vocibus absolvitur. Aliquando etiam quinque partes contingunt: tunc modus dividendi alternas cantandi vices similiter notatur per signum divisionis tum simplex tum duplex pluries interpositum, et satis intelligitur ex dictis.

III. Incipit solus Sacerdos clara voce *Gloria in excelsis Deo;* deinde Chorus prosequitur *Et in terra pax hominibus*, etc., divisus quidem in duas partes invicem sibi respondentes, aut cantat alternatim cum Cantoribus. Sequitur responsio Chori ad *Dominus vobiscum*.

IV. Finita Epistola aut Lectione, ab uno vel a duobus inchoatur Responsorium, quod dicitur Graduale, usque ad signum*, et cuncti, aut saltem Cantores designati, prosequuntur debita cum attentione. Duo dicunt Versum Gradualis, quem ab asterisco circa finem totus Chorus absolvit; aut juxta ritum responsorialem, quando magis id videtur opportunum, post versum a solis Cantoribus aut a Cantore expletum, cuncti repetunt primam partem Responsorii usque ad Versum.

Si Alleluia, alleluia cum versu sunt dicenda, primum Alleluia cantatur ab uno vel a duobus usque ad signum *; Chorus autem repetit Alleluia et subjungit neuma, seu jubilum, protrahens syl-

labam a. Cantores versum concinunt, qui, ut supra, occurrente asterisco a toto Choro terminatur. Finito versu, Cantor vel Cantores repetunt Alleluia et Chorus addit solum neuma.

Post Septuagesimam, omissis Alleluia et v. sequenti, dicitur Tractus, cujus versiculi alternatim cantantur a duabus sibi invicem respondentibus Chori partibus, aut a Cantoribus et universo Choro.

Tempore Paschali, omittitur *Graduale* et ejus loco dicitur *Alleluia*, *alleluia* cum versu, ut supra. Sequitur statim unum *Alleluia*, quod ab uno vel duobus inchoatum usque ad neuma absque repetitione absolvitur ab omnibus. Versus et unum *Alleluia* in fine cantantur modo supra descripto.

Sequentiae cantantur alternatim, aut a Cantoribus et Choro, aut a duabus Chori partibus.

V. Finito Evangelio, Sacerdos intonat, si dicendum est, *Credo in unum Deum*, prosequente Choro *Patrem omnipotentem*, et reliqua, conjunctim aut alternatim pro loci consuetudine.

VI. Offertorium ab uno, duobus aut quatuor Cantoribus intonatur, uti ad Introitum, et finitur ab omnibus.

VII. Finita Praefatione Chorus prosequitur Sanctus etc. Dum autem elevatur Sacramentum, silet Chorus et cum aliis adorat.

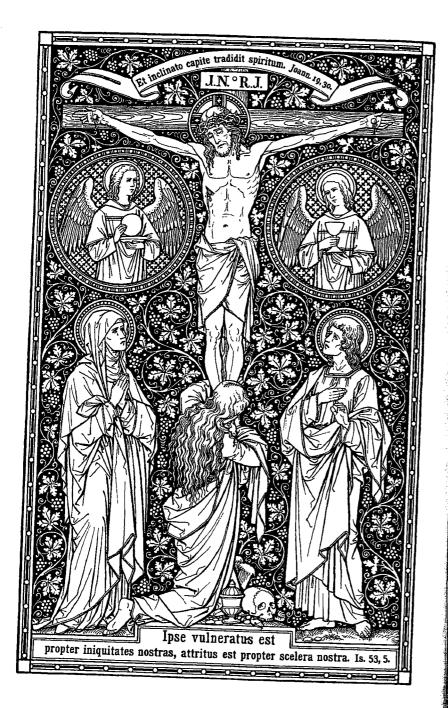
VIII. Post responsionem ad *Pax Domini*, cantatur ter *Agnus Dei*, aut ab universo Choro, inchoantibus uno vel duobus aut quatuor Cantoribus unaquaque vice; vel alternatim, ita ut in fine ab omnibus decantetur: *Dona nobis pacem*, in Missa vero pro defunctis ultima tantum dictio: *sempiternam*.

IX. Sumpto sanctissimo Sacramento, cantatur a Choro Antiphona quae dicitur *Communio*, intonata ab uno, duobus aut quatuor Cantoribus, ut ad Introitum dictum est.

Sacerdos aut Diaconus dicit *Ite missa est*, vel *Benedicamus Domino*, et Chorus eodem tono respondet *Deo gratias*.

Ad Requiescant in pace in Missa Defunctorum respondetur Amen.

PROPRIUM DE TEMPO

The second secon

REGINA

Introitus. VIII.

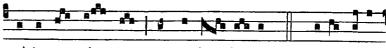
Dominica prima Adventus

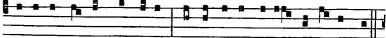
me - us in te confí - do, non e - ru - bé-scam: neque

ir-rí-de-ant me in-i-mí-ci me-i: ét-e-nim u-ni-vér-si

qui te ex-spé - ctant, non confun - dén-tur. Ps. Vi-as tu-as,

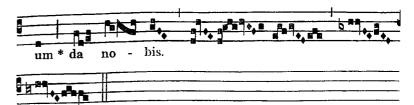

Dómi-ne, demónstra mi-hi: * et sé-mi-tas tu-as é-do-ce me. Liber Gradualis.

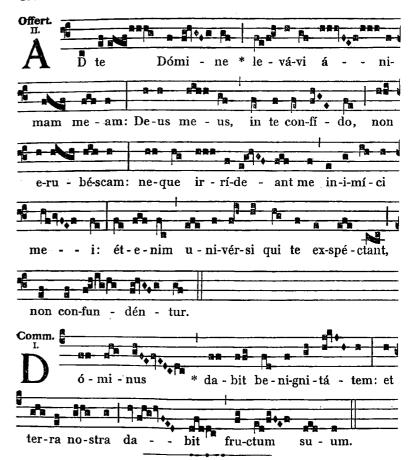

In Feriis Adventus, quando per hebdomadam resumitur Missa de Dominica, non dicitur Allelúia, nec V. sequens, sed tantum Graduale.

Dominica secunda Adventus.

Dominica tertia Adventus.

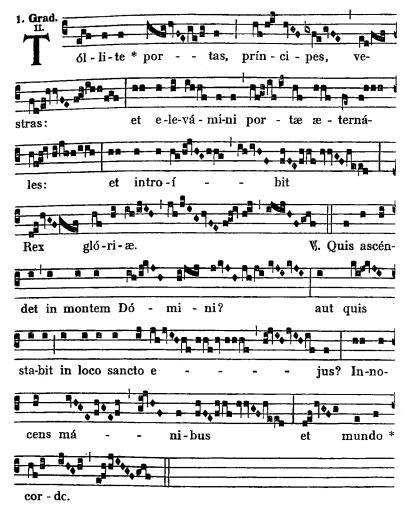

The state of the s

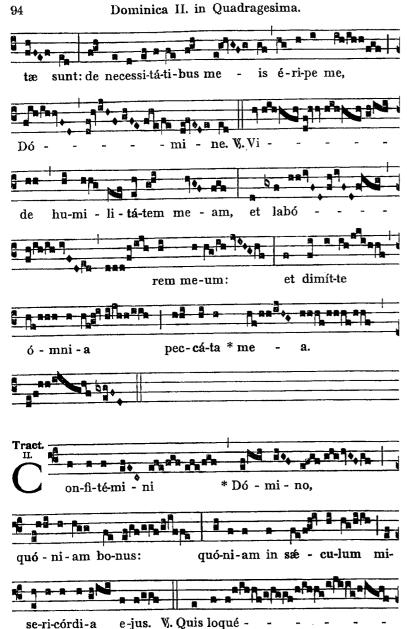

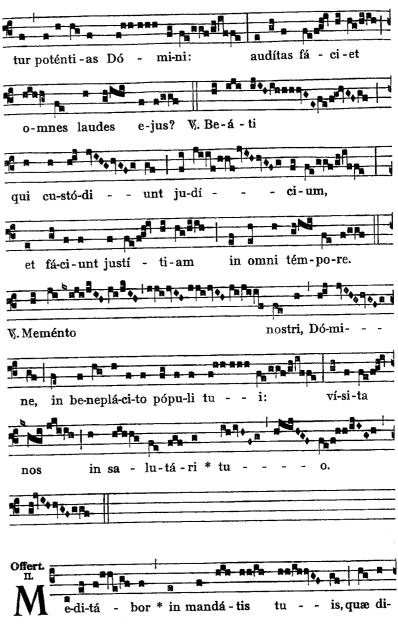
Feria IV. Quatuor Temp. Adventus.

Introitus. Roráte, ut infra, in Dominica IV. Adventus, 19.

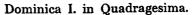

2. Graduale. Prope est, ut infra, in Dom. IV. Adventus, 20.

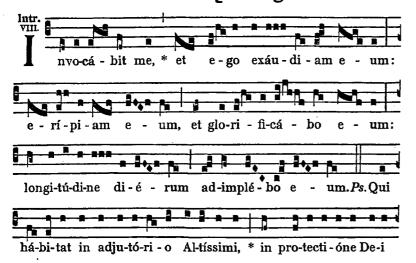

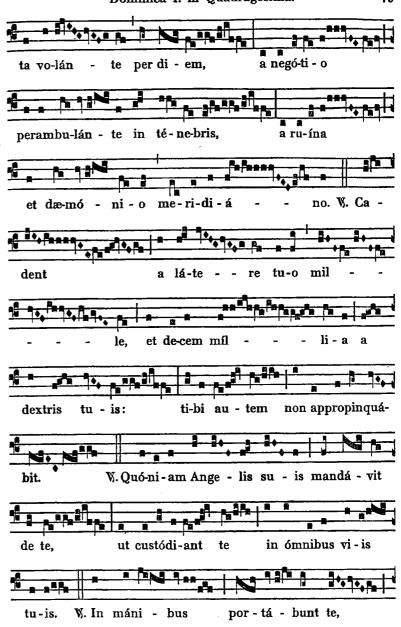
Sabbato resumitur Missa Feriæ præcedentis, præter Tractum, qui omittitur.

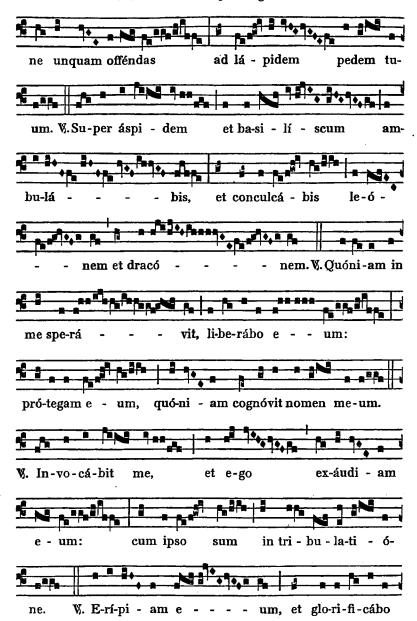
Dominica I. in Quadragesima.

Liber Gradualis.

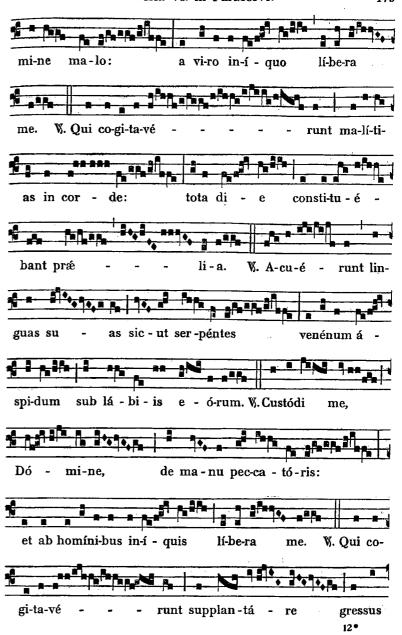
в

Post II. Lectionem.

Tract.
II.

- ri-pe me, * Dó - mi - ne, ab hó-

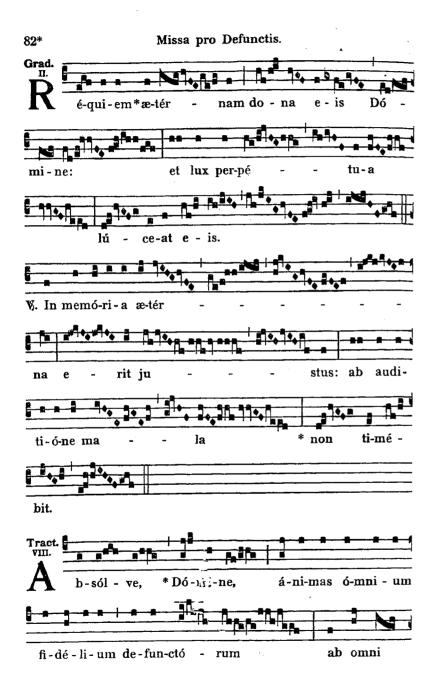

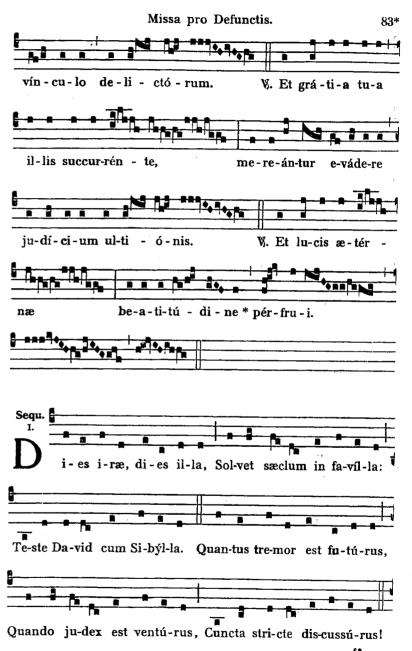

Missa pro Defunctis.

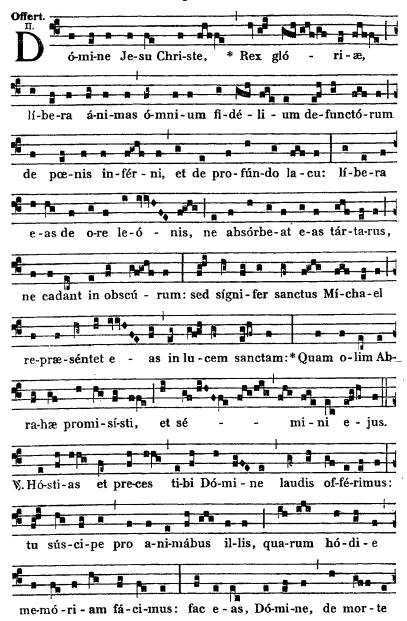

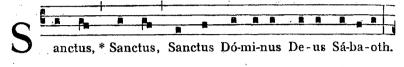

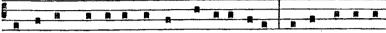

A - men.

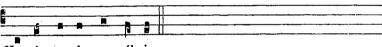

Ple-ni sunt cœ-li et ter-ra gló-ri-a tu-a. Ho-sán-na in ex-

Ho-sán-na in ex-cél-sis.

Sacerdos:

Pa-ter noster (secreto).

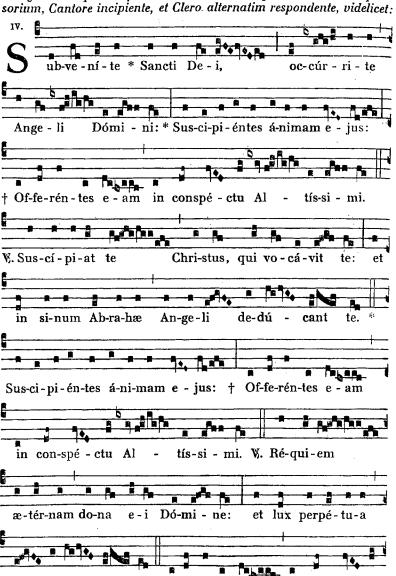
simul:

Ký-ri-e e-lé-i-son.

lú - ce-at

\$ In Exsequiis Defunctorum, ecclesiam ingressi, cantant Respon-

e - i. † Offe-réntes e - am in conspé - ctu

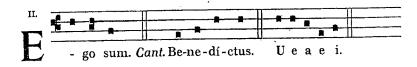
tís-si - mi.

3 Post Missam, ın Exsequiis prasente corpore defuncti, Sacerdos absolute dicit Orationem Non intres, etc. Deinde Cantore incipiente Clerus circumstans cantat R. Libera me, ut supra. Deinde Kýrie eléison, etc.

Finita Oratione, dum corpus defertur ad sepulchrum, Clerici cantant Antiphonam:

Quod si corpus tunc ad sepulturam non deferatur, omissa Antiphona In paradisum, etc., Sacerdos prosequatur officium, ut infra, quod nunquam omittitur; et intonet Antiphonam:

Canticum Zachariæ.

Benedictus Dóminus Deus Israel: * quia visitávit et fecit redemptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salútis nobis:

* in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus:

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti:

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi:

In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini, paráre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in remissiónem peccatórum eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto.

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Réquiem ætérnam * dona ei leisl. Dómine.

Et lux perpétua * lúceat ei [eis].

Et repetitur Antiphona:

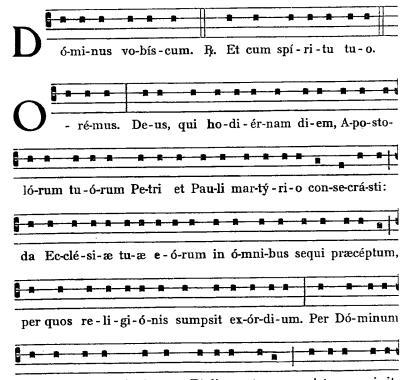

Toni Communes Missæ.

I. Toni Orationum.

1. Tonus festivus.

Hic tonus servatur quando officium est duplex, vel semiduplex, vel de Dominica.

no-strum Je-sum Chri-stum Fi-li-um tu-um: qui te-cum vi-vit

et re-gnat in u-ni-ta-te Spi-ri-tus San-ch De-us, per 0-

mni - a sæ-cu-la sæ-cu-ló-rum. R. A-men.

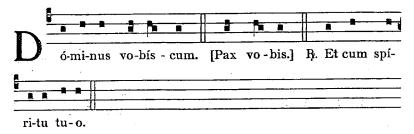
2. Tonus ferialis.

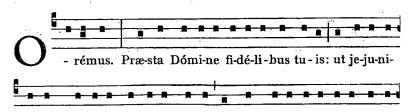
In Festis simplicibus, in Feriis et in Missis Defunctorum, Oratio dicitur in voce æquali; in loco puncti principalis et semipuncti, fit tantum pausa et respiratio.

Pro Orationibus Aspersionis Aquæ benedictæ, Litaniarum, Benedictionis Cinerum, Candelarum et Olivarum, et aliis hujusmodi, idem Tonus ferialis usurpatur, præterquam quod in fine ultimæ Orationis et ejus conclusionis ultima syllaba declinatur ad semiditonum.

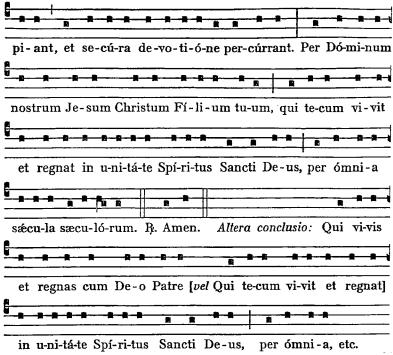
Alii Toni ad libitum.

Omnes Orationes Missæ cantari possunt etiam in tono sequenti, ex antiqua traditione accepto.

ó-rum ve-ne-ránda so-lémni - a, et cóngru-a pi-e-tá-te suscí-

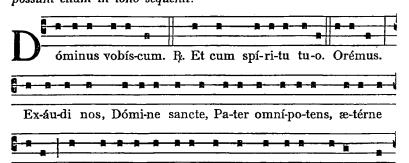

Toni Orationum.

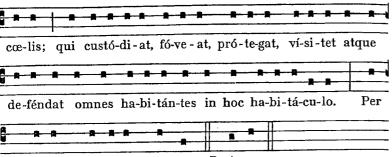
Ubi usurpatur hic tonus, adhibendus est etiam ad Orationes ante Prophetias, et ad Orationes solemnes Feriæ VI. in Parasceve,

et etiam quandocumque præcessit monitio Flectámus génua.

Orationes ad Aspersionem, Benedictiones et Litanias cantari possunt etiam in tono sequenti:

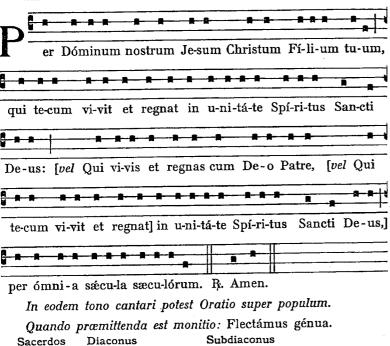

De-us: et mít-te-re di-gné-ris sanctum Ange-lum tu-um de Liber Gradualis.

Christum Dó-minum nostrum. R. Amen.

Aliæ conclusiones:

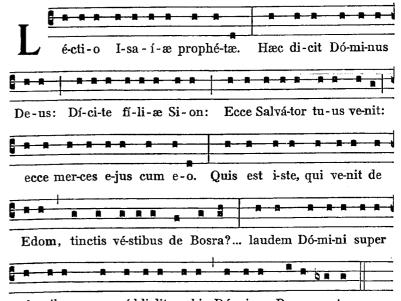
Orémus. Fle-ctámus génu-a. Le-vá-te. Et subsequitur Oratio in tono feriali.

Tonus Prophetiæ. Ante Orationem super populum, quæ dicitur in tono feriali:

II. Tonus Prophetiæ.

Tonus Prophetiæ convenit in omnibus cum tono Lectionis, præterquam in ultimo puncto, ubi non declinatur ut in aliis, sed vox flectitur, ut apparet in exemplo infrascripto; excepta tamen ea Lectione quam excipit Cantus ad ipsam pertinens, v. a., Canticum Moysis post Lectionem IV. Sabbati Sancti, et Canticum Trium Puerorum post Lectionem V. in Sabbatis Quatuor Temporum, ubi vox non declinatur sicut in aliis, sed æqualiter cum aliqua mora continuatur.

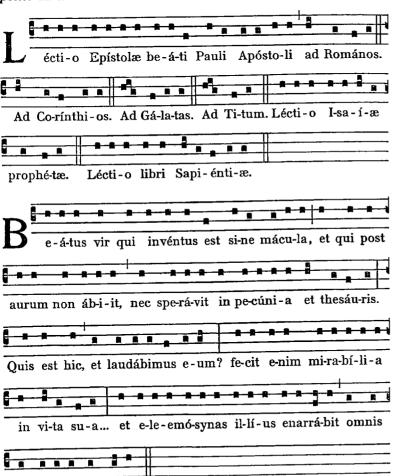

ómnibus quæ réddi-dit no-bis Dó-minus De-us noster.

III. Tonus Epistolæ.

In Epistola, vox æqualiter, cum aliqua tamen mora et cantando continuatur. Ad punctum vero interrogativum servatur tonus solitus interrogativi, qui supra positus est in tono Prophetiæ, seu Lectionis.

Alius tonus qui sequitur. ex more olim communi, adhiberi potest ad libitum.

ecclé-si-a sanctó-rum.

Sic ad punctum, semipunctum, interrogativum et finale vox modulatur, prout apparet in exemplo supra posito.

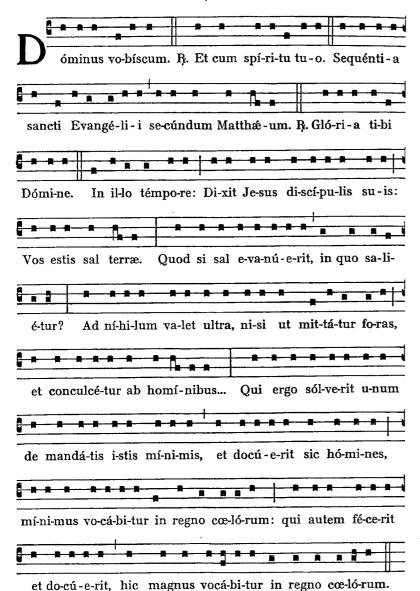
IV. Tonus Evangelii.

Sic ad punctum principale vox in quarta semper syllaba declinatur. Ad punctum autem interrogativum servatur tonus solitus interrogativi, ut in Lectionibus et in Epistola.

Alio modo, juxta usum antiquiorem:

Alio modo, ad libitum:

óminus vo-biscum. R. Et cum spí-ri-tu tu-o. Sequénti-a sancti Evangé-li-i secúndum Matthæ-um. B. Gló-ri-a ti-bi In il-lo témpo-re: Di-xit Je-sus di-scí-pu-lis su-is: Dómi-ne. Vos estis sal terræ. Quod si sal e-vanú-e-rit, in quo sa-lié-tur? Ad ní-hi-lum va-let ultra, ni-si ut mit-tá-tur fo-ras, et conculcé-tur ab homí-nibus... qui autem fé-ce-rit et docú-e-rit, hic magnus vocá-bi-tur in regno cœ-lórum.

Caveatur ad semipunctum ne depressio semiditoni in acuta fiat syllaba.

Ad punctum vero interrogativum inferior vocis inflexio semper cum tertia syllaba convenit.

V. Toni Præfationum.

1. Tonus Solemnis.

2. Tonus ferialis.

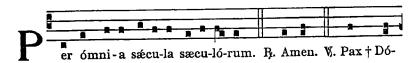
3. Tonus solemnior.

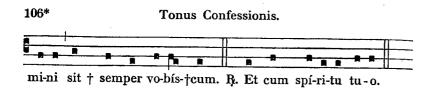

VI. Ad Pater noster.

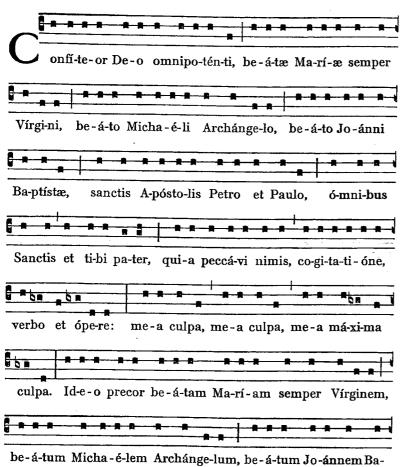

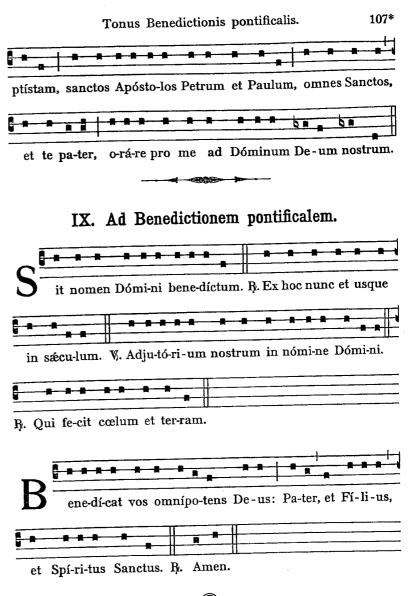
VII. Ante Agnus Dei.

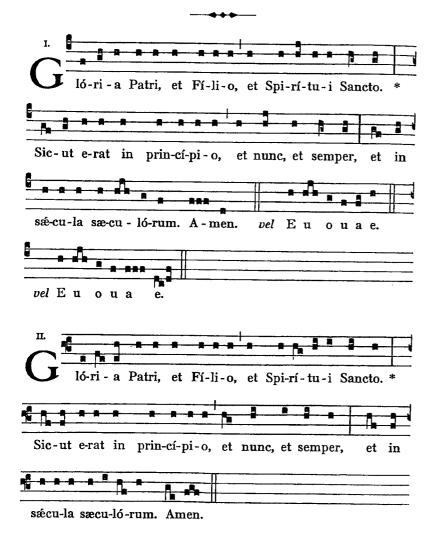
VIII. Tonus "Confiteor" pro Missis Pontificalibus.

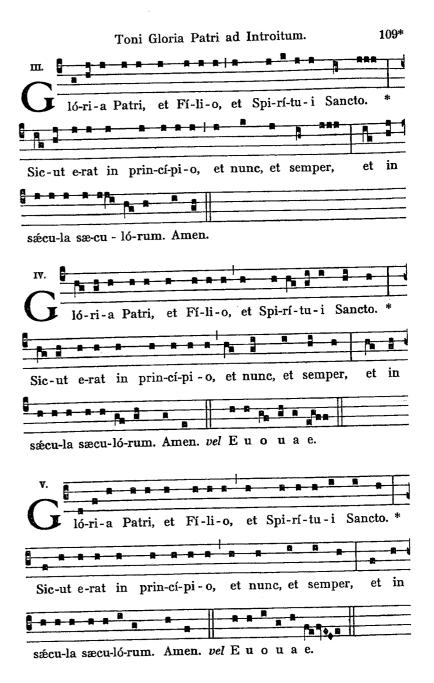

Toni W. Gloria Patri ad Introitum.

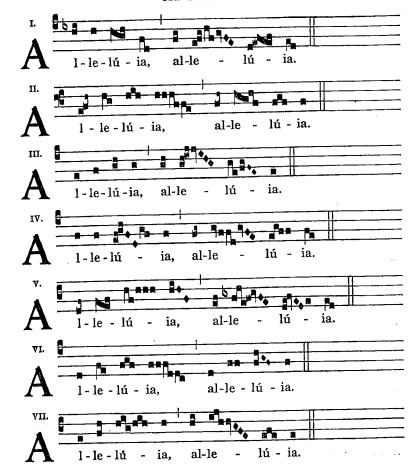

Modus cantandi Alleluia Tempore Paschali secundum octo tonos.

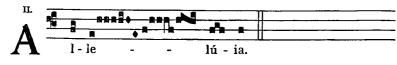
Ad Introitum.

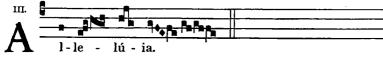

Ad Offertorium.

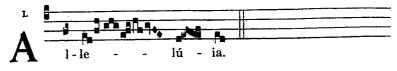

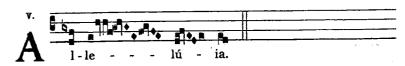
Ad Communionem.

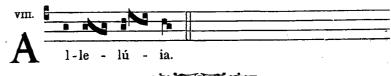

Liber Gradualis.

